

سیلابس درس «فارسی عمومی»، دانشکده مهندسی، مهرماه ۱۳۹۶

مدرّس: فاطمه ماهوان

کتاب: سخن شیرین پارسی، نویسندگان: اکبر صیادکوه، کاووس حسنی، منیژه عبداللهی، احمد پارسا، تهران: انتشارات سمت.

ایمیل: fmahvan@yahoo.com

- مبنا «کتاب درسی» است و هر جلسه برای درک بهتر و روشن تر مباحث در کنار کتاب از «مطالب جنبی» که با موضوع درس تناسب دارد استفاده می شود. مطالب جنبی شامل: کلیپ های ادبی، پخش شعر با صدای شاعر، نشان دادن تصاویر و نگاره ها برای تفهیم و عینی سازی هر موضوع، توضیحات ادبی درباره ویژگی های شاخص هر اثر، هنر شاعری و نویسندگی، کارکرد متن ادبی مورد بحث در زندگی امروز و...

جلسه	موضوع
۱	معارفه: چرا ادبیات می خوانیم؟ زندگی بدون ادبیات چگونه بود؟ ضرورت ادبیات، کارکرد ادبیات در زندگی روزانه، لذت ادبی، انتظارات دانشجویان از کلاس، توضیح درباره برنامه کلاسی در طول ترم.
۲	کتاب: نیایش واره ها منبع جانبی: تحمیدیه در ادب فارسی، غلامرضا ستوده، انتشارات جهاد دانشگاهی، ۱۳۶۵ مطالب جانبی: - درک اثر ادبی: - چگونه شعر را معنی کنیم؟ - توضیح درباره «چندمعنایی بودن شعر معاصر»

	<p>– آشنایی با شیوه‌های تحلیل شعر با ذکر نمونه</p>
۳	<p><u>کتاب:</u> تأویل‌پذیری آثار ادبی</p> <p><u>مطالب جانبی:</u></p> <p>– چرا با حافظ فال می‌گیریم؟ تفأل به دیوان حافظ در کلاس و از رهگذر آن بیان قابلیت تأویل‌پذیری اشعار حافظ</p> <p>– هرمنوتیک به زبان ساده: نشان دادن چند تصویر از آثار هنری که قابلیت تأویل‌پذیری دارند، خواندن متون تأویل‌پذیر</p> <p><u>منابع جانبی:</u></p> <p>معرفی چند کتاب درباره هرمنوتیک: هرمنوتیک فلسفی و نظریه ادبی، هرمنوتیک تطبیقی، ساختار و هرمنوتیک (فقط برای آشنایی دانشجویان با هرمنوتیک)</p>
۴	<p><u>کتاب:</u> پیشینه خط فارسی</p> <p><u>مطالب جانبی:</u></p> <p>– نشان دادن نمونه‌هایی از خط میخی و پهلوی</p> <p>– تصاویری از کتیبه‌های باستانی با خط میخی و پهلوی</p> <p>– معرفی نرم‌افزاری برای نوشتن اسم به خط میخی (از طریق این نرم افزار هر دانشجو می‌تواند اسم خودش را به خط میخی بنویسد)</p>
۵	<p><u>کتاب:</u> شاهنامه؛ رزم سهراب و گردآفرید</p> <p><u>مطالب جانبی:</u></p> <p>– تعریف حماسه، اهمیت شاهنامه و جایگاه آن در زنده نگه داشتن زبان فارسی، ارزش‌های ادبی شاهنامه، معرفی شاهنامه و توضیحات لازم درباره آن</p> <p>– نشان دادن نگاره‌هایی از رزم سهراب و گردآفرید</p> <p>– نمایش صحنه‌هایی از نقالی خانم گردآفرید</p> <p>– نشان دادن تصاویری از رزم‌افزارهای ایرانی</p>
۶	<p><u>کتاب:</u> قطعه شهدا، آرش کمانگیر</p> <p><u>مطالب جانبی:</u></p> <p>– اسطوره و باستان‌گرایی در شعر نو</p>

	<p>– پخش شعر « آرش کمانگیر» با صدای سیاوش کسرایی</p> <p>– تصاویری از «آرش کمانگیر» بر روی سکه‌ها، دیوارنگاره‌ها و تندیس‌ها</p>
۷	<p><u>کتاب:</u> مرد بر سر پل از ارنست همینگوی</p> <p><u>مطالب جانبی:</u></p> <p>– نمایش کلیپی از ارنست همینگوی از کودکی تا کهولت</p> <p>– ادبیات جهان و معرفی چند اثر شاخص</p>
۸	<p><u>کتاب:</u> سخن و سخنوری</p> <p><u>مطالب جانبی:</u></p> <p>– چگونه سخنرانی کنیم؟</p> <p>– اصول نوشتن مقاله علمی – پژوهشی</p> <p>(با توجه به اینکه بعضی از رشته‌ها درس «روش تحقیق» ندارند، آموزش نگارش مقاله علمی – پژوهشی ضرورت دارد)</p>
۹	<p><u>کتاب:</u> درست‌نویسی (نگارش و ویرایش)</p> <p><u>مطالب جانبی:</u></p> <p>– کار کلاسی: نوشتن یک نامه اداری</p> <p>– پخش کلیپی از کلاس‌های فارسی آموزی در خارج از ایران</p>
۱۰	<p><u>کتاب:</u> نثر فارسی: خواندن نمونه‌هایی از تاریخ بیهقی، قابوسنامه و کلیله و دمنه</p> <p><u>مطالب جانبی:</u></p> <p>– ویژگی‌های سبکی و ادبی تاریخ بیهقی، قابوسنامه و کلیله و دمنه</p> <p>– قابلیت‌های نمایشی تاریخ بیهقی</p> <p>– کارکرد حکایات قابوسنامه در زندگی روزانه</p>
۱۱	<p><u>کتاب:</u> اشعاری از سعدی و نظامی</p> <p><u>مطالب جانبی:</u></p> <p>– نمایش کلیپی درباره سعدی با عنوان «سعدی پیامبر پارسی‌گوی»</p> <p>– ویژگی‌های سبکی و ادبی اشعار سعدی و نظامی</p>
۱۲	<p><u>کتاب:</u> شعر معاصر: شعر بوی صفای پدر از شهریار، شعر عقاب از پرویز ناتل خانلری</p>

	<p>مطالب جانبی:</p> <ul style="list-style-type: none"> - پخش شعر «بوی صفای پدر» با صدای شهریار - بحث و گفتگو دربارهٔ پیام شعر عقاب
۱۳	<p>کتاب: شعر نو (نیمایوشیخ، ابتهاج، سهراب سپهری)</p> <p>مطالب جانبی:</p> <ul style="list-style-type: none"> - روند شکل‌گیری شعر نو - ویژگی‌های شعر نو - پخش چند کلیپ از شعرخوانی شعرای معاصر و مصاحبه با اعضای خانوادهٔ آنها
۱۴	<p>کتاب: اقتباس، توارد و بازآفرینی</p> <p>مطالب جانبی:</p> <p>نمونه‌های نظم و نثر اقتباس، توارد و بازآفرینی</p>
۱۵	<p>کتاب: درست‌نویسی (نگارش و ویرایش)</p> <p>مطالب جانبی:</p> <ul style="list-style-type: none"> - تمرین نوشتن - پخش کلیپی از کلاس‌های فارسی آموزی در خارج از ایران
۱۶	<p>کتاب: طنز و هجو</p> <p>مطالب جانبی:</p> <p>بحث و گفتگو: ذکر نمونه‌هایی از طنزهای تلویزیونی و طرح این پرسش که آیا این برنامه‌ها ویژگی‌های یک طنز خوب را دارند؟</p>
۱۷	<p>کتاب: کاریکلماتور، هایکو، فن ترجمه</p> <p>مطالب جانبی:</p> <ul style="list-style-type: none"> - خواندن نمونه‌هایی از کاریکلماتورهای پرویز شاپور به همراه تصاویر آن - خواندن چند نمونه هایکو - آشنایی با روش‌های ترجمه - منبع جانبی: کاریکلماتور، پرویز شاپور
۱۸	<p>کتاب: درست‌نویسی (نگارش و ویرایش)</p>

	<p>مطالب جانبی:</p> <ul style="list-style-type: none"> - تمرین نوشتن - پخش کلیپی از فارسی آموزی در خارج از ایران
۱۹	<p>کتاب: ادبیات عرفانی (مولوی)</p> <p>مطالب جانبی:</p> <ul style="list-style-type: none"> - پخش کلیپی از «سماع» - پخش فیلم «اپرای عروسکی شمس و مولانا» و ذکر نظر محققان درباره رابطه شمس و مولوی - جایگاه داستان‌های مثنوی در زندگی امروز - جایگاه اشعار مولوی در غرب
۲۰	<p>کتاب: ادبیات عرفانی (حافظ)</p> <p>مطالب جانبی:</p> <ul style="list-style-type: none"> - پخش کلیپی درباره زندگی حافظ - بحث درباره اندیشه‌های محوری اشعار حافظ: تأویل‌پذیری، مبارزه حافظ با ریاکاری، رند و صوفی در تفکر حافظ - ویژگی‌های ادبی شعر حافظ
۲۱	<p>کتاب: داستان‌نویسی</p> <p>مطالب جانبی:</p> <ul style="list-style-type: none"> - معرفی نویسندگان برجسته و آثار آنها - آشنایی با عناصر داستان - آشنایی با شیوه‌های خوانش داستان
۲۲	<p>کتاب: گزارش‌نویسی، نامه‌نگاری</p> <p>مطالب جانبی:</p> <ul style="list-style-type: none"> تمرین نوشتن گزارش و نامه
۲۳ و ۲۴	پرسش و پاسخ، رفع اشکال
	۱۶ جلسه ثابت + ۸ جلسه متغیر = ۲۴ جلسه

--	--

فعالیت‌های ادبی فوق برنامه

داستان کوتاه: هر جلسه یکی از دانشجویان، یک داستان کوتاه از نویسندگانی مشهور انتخاب کرده و در کلاس می‌خواند
--

دانشجویان شاعر و داستان‌نویس آثارشان را در کلاس می‌خوانند

مشاعره
